

ประดู่

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Pterocarpus indicus* Willd

วงศ์ : LEGUMINOSAE - PAPILIONOIDEAE

คุณลักษณะ

ไม้ต้น มีขนสั้นนุ่มตามกิ่งและใบอ่อน ช่อดอก และรังไข่ ใบประกอบมีใบย่อย 3–13 ใบ เรียงเยื้องกัน รูปขอบขนานหรือแกมรูปไข่ ช่อดอกแบบช่อกระจุกแยกแขนง ยาว 5–15 ซม. กลีบเลี้ยงจักตื้น ๆ 5 แฉก คล้ายรูปปากเปิด คู่บนเชื่อมติดกัน ดอกรูปดอกถั่ว สีเหลือง ยาว 0.7–1.5 ซม. เกสรเพศผู้ 10 อัน เชื่อมติดกันกลุ่มเดียวหรือสองกลุ่ม ฝักกลม ๆ มีปีกกรอบ เส้นผ่านศูนย์กลาง 5–10 ซม. มี 1–4 เมล็ด

การกระจายพันธุ์

พม่าและภูมิภาคอินโดจีน ในไทยพบแทบทุกภาค ยกเว้นภาคใต้

เกร็ดความรู้

ชันใช้ทำสีย้อมให้สีแดง ไม้แข็ง หนัก ทนปลวก

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าขุนราม

สรรพคุณของประดู่

1. เปลือกต้นมีรสฝาดจัด มีสรรพคุณเป็นยาบำรุงร่างกาย (เปลือกต้น)
2. แก่นเนื้อไม้ประดู่ มีรสขมฝาดร้อน มีสรรพคุณเป็นยาบำรุงโลหิต บำรุงกำลัง บำรุงธาตุในร่างกาย (แก่น)
3. แก่นเนื้อไม้ใช้ต้มกับน้ำกินเป็นยาแก้ไข้ แก้พิษไข้ (แก่น) ส่วนรากใช้เป็นยาแก้ไข้ แก้พิษไข้ (ราก)
4. แก่นเนื้อไม้ใช้ต้มกับน้ำกินเป็นยาแก้เสมหะ (แก่น)
6. ใบนำมาตากแห้งใช้ชงกับน้ำร้อนเป็นชาใบประดู่ช่วยแก้เลือดกำเดาไหล ด้วยการใช้แก่นเนื้อไม้ นำมาต้มกับน้ำกินเป็นยา (แก่น)
7. ผลมีรสฝาดสมาน มีสรรพคุณเป็นยาแก้อาเจียน (ผล)
8. เปลือกต้นใช้เป็นยาแก้ปากเปื่อย ปากแตก (เปลือกต้น) ส่วนยางก็มีสรรพคุณเป็นยาแก้โรคปากเปื่อยได้เช่นกัน (ยาง)
9. ผลมีสรรพคุณเป็นยาแก้ท้องร่วง (ผล)
10. เปลือกต้นและยางมีสรรพคุณเป็นยาแก้อาการท้องเสีย (เปลือกต้น, ยาง)
11. ใช้เป็นยาแก้โรคบิด (เปลือกต้น)
12. แก่นมีสรรพคุณเป็นยาขับยาเสมหะ (แก่น)
13. ใบอ่อนนำมาตำให้ละเอียด ใช้เป็นยาพอกแผล พอกฝี จะช่วยทำให้ฝีสุกหรือแห้งเร็ว (ใบอ่อน)
14. ใบอ่อนใช้ตำพอกแก้ผดผื่นคัน (ใบอ่อน) ส่วนแก่นก็มีสรรพคุณเป็นยาแก้ผื่นคันเช่นกัน (แก่น)

15. ยางไม้ประคูดูมีสารชนิดหนึ่งที่เรียกว่า "Gum Kino" สามารถนำมาใช้เป็นยาแก้โรคท้องเสียได้ (ยางไม้)
16. แก่นเนื้อไม้ใช้เป็นยาแก้โรคคุดทะราด ด้วยการนำแก่นไม้มาต้มกับน้ำกิน (แก่น)
17. เปลือกต้นมีรสฝาด มีสรรพคุณเป็นยาสมานบาดแผล (เปลือกต้น)

